

sigtig og vellede Bank som Københavns Handelsbank. Jeg tænker her paa Dansk Andels-Ægekspor. Der er intet solidarisk Ansvar i dette Selskab, men man er gaaet til Banken og har sagt: Vi fremlægge vore Regnskaber og skaffe den Reservefond, vore Love forlange; kunne vi saa faa Penge? Og Handelsbankens administrerende Direktør, Etatsraad Damm, der ganske sikkert forstaar at vurdere, hvad et saadant Tilsagn betyder, har altid stillet sig paa det Standpunkt, at de kunde faa, saa meget de forlange. Andelsforeningerne have altsaa kunnet skaffe sig den fornødne Kredit, fordi man har haft ubetinget Tiltro til disse Foretagender. Men nu sige vi her: Denne Tiltro bryde vi os ikke om; nu skulle de ind under en Lovgivning, om hvilken det dog erkendes, at den overfor Trediemand ikke betyder Spor. Det, man her staar i Begreb med at vedtage, staar, som sagt, i Strid med, hvad Andelsfolkene have forlangt. De have sagt: Skulle vi have noget, saa lad os faa noget, der betyder noget, lad os selv oprette et Registreringskontor og til dette indsende fuldstændige og nøjagtige Regnskaber, og lad Ministeren faa Lov til at føre den fornødne Kontrol dermed. Derved har man villet sikre sig overfor usolide Foretagender, der ganske sikkert ikke vilde gaa med til at indsende deres Regnskaber til et saadant Kontor; dem kunde saa Lovgivningsmagten paalægge de Forpligtelser, den vilde. Men det forekommer mig, at det, man her er i Begreb med at foretage sig, kan faa skæbnesvangre Følger i Fremtiden, og det have Andelsfolkene med god Ret sat sig imod. Jeg gad vide, hvorledes man, naar nu Aktielovgivningen en Gang kommer for, vil kunne sige, at den skal ikke omfatte Andelsforeningerne, efter at man først har vedtaget dette Lovforslag. Her har man gjort det første Skridt, og det beklager jeg i højeste Grad; thi det forekommer mig, at Folketinget ikke staar frit mere. Disse solide og sunde Foretagender, som man lovpriser, naar man er ude hos dem, dem ser man helt anderledes, paa, naar man sidder herinde og lovgiver i den danske Rigsdag. Jeg for mit Vedkommende har villet gøre disse Bemærkninger, idet jeg vil tilføje, at jeg ikke vil stemme for dette Lovforslag. Thi jeg kan ikke se rettere, end at det er i Strid med, hvad de Folk have ønsket, som have udfoldet en Virksomhed, der har været i Stand til at skaffe sig baade den fornødne Sympati og den fornødne Tiltro i Pengeverdenen. Og jeg vil heller

ikke være med til at vedtage et Lovforslag, hvorom man, i samme Øjeblik det vedtages, maa sige, at det betyder i og for sig ingen Verdens Ting, for Kontrol skal der ikke være.

Sigvald Olsen: I Henhold til de Udtalelser, jeg fremsatte ved Lovforslagets anden Behandling, skal jeg indskrænke mig til at anbefale Lovforslaget, saaledes som det nu foreligger til tredje Behandling, til Vedtagelse her i Tinget.

Ordføreren (Birch): Naar jeg paa ny beder om Ordet, er det, fordi det ærede Medlem fra Give (N. C. Jensen) direkte vendte sig til mig med den Udtalelse, at jeg skulde have indrømmet, at Lovforslaget intet betød, da der ingen Kontrol var. Det maa bero paa en absolut Misforstaaelse. Jeg mener, at Lovforslaget, saaledes som det foreligger her, betyder ganske overordentlig meget. Det er sandt, at Kontrollen bliver minimal, for saa vidt som Udvalget har forudsat og Ministeren lovet, at Loven, hvis den gennemføres, ikke maa føre til Posekigeri. Men noget andet er, at enhver Debitor altsaa vil vide, at hvis det gaar ham galt, hvis han økonomisk kommer i Ulykke, kan han blive ramt af de Bestemmelser, som Lovforslaget indeholder, og jeg føler mig derfor overbevist om, at enhver ærekær Mand, enten han er selvstændig, eller han er Leder af en Institution, vil lade sig det være magtpaaliggende at føre det minimale Bogholderi, hvorom Lovforslaget handler. Men det blev tillige nævnt, at det fra Udvalgets Flertals Side atter og atter er blevet fremhævet, at det var Forholdet til Trediemand, til Kreditor, som betingede, at vi ville have Bogføringspligt, og det er rigtigt; vi mene, at det er med fuld Ret, at man nærer den Anskuelse, idet vi mene, at naar nogen — enten det er en Privatmand eller en Forening — søger Kredit, har Kreditor Ret til og bør have Ret til, hvis der skulde ske Debitor en Ulykke, økonomisk set, at kunne sé, hvortil de Penge, han har betroet Debitor, ere anvendte, og ikke mindst bør han have Ret til at forlange, at Debtors Bøger skulle indeholde Opgivelser af, hvilke Tilgodehavender Debitor har andre Steder, saaledes at de kunne inddrages. Og hvis man anerkender, at Kreditor bør have en saadan Ret og bør kunne stille saadanne Krav, mener jeg, at det maa være ganske ligegyldigt, om man bruger Andels- eller Interessentskabsnavnet, idet